

LBRIS | we know books
mihail gălățanu & nicolae tzone

cioplitorul de măști

editura vinea
bucurești 2024

notă/ 5

partea întâi/ 7

[*Toată iarna, cioplitorul de măști a ars...*]/ 9

[*pesemne pentru că iarna venea
moartea nu mai venea...*]/ 9

[*Cioplitorul de măști își alege lemnul...*]/ 10

[*din cerurile preaînalté iisus îmi face semn
cu brațele să plec spre el...*]/ 11

[*Mască dulce, care-mi ești de dulce...*]/ 12

[*să-mi fie soț un cireș pe care să se odihnească
și cu care să vorbească...*]/ 12

[*Cioplitorul de Măști locuiește la mansardă...*]/ 13

[*ca o rindea coapsa iubitei trece
cu patos peste coapsa mea...*]/ 13

[*Cioplitorul de Măști desenează...*]/14

[*mă așteaptă coborâți până la genunchi
în albia iordanului...*]/ 14

[*Carnavalul abia a început.*

Măștile sunt vesele. Sunt fericite...]/ 15

- [înșelată de moartea mea viața mea
își pune pe chip o mască...]/ 15
- [*Din când în când, Cioplitorul de Măști
îmbătrânește măștile mai vechi...*]/ 16
- [tac scriu tac scriu tac scriu
tac scriu scriu scriu...]/ 16
- [*Sunt în mâinile Cioplitorului de Măști...*]/ 16
- [pentru marele carnaval mă și pregătesc
pentru jertfirea mieilor de lapte...]/ 17
- [*O dată te privește în ochi
Cioplitorul de Măști...*]/ 17
- [din dragostea sa mama dă de mâncare
tuturor câinilor locului să nu-l latre...]/ 18
- [*Cioplitorul de Măști încearcă...*]/ 18
- [din norișori vin puii de vulturi
din nori vin vulturii mari și grei...]/ 20
- [*În fața fiecărei măști pe care o face,
Cioplitorul dansează...*]/ 21
- dansul nu contenește dansul bărbatului elefant
și dansul femeii elefant...]/ 21
- [*În timp ce face măști, Cioplitorul cântă...*]/ 21
- [biserica mea în sternul pieptului meu
am săpat-o cu un nemăsurat avânt...]/ 23
- [*Va iubi gura mea? Cu gura ta
se va însiropa...*]/ 24
- [de moartea mea ca și despre viața mea
ca și despre dragostea mea...]/ 24
- [*De Crăciun, în fața bradului, ne spovedim...*]/ 26
- [plânge îngerul din mine sau eu plâng
plânge îngerul alta nu poate...]/ 27
- [*Orice Confectionar de Măști,
oricât de ageamiu...*]/ 28

LIBRIS | Water
books

[cana o duc la gură și beau tot ce se mai
află în ea este ați ghicit...]/ 29

[*Artizanul tuturor măștilor ne trece în revistă...*]/ 30

[viața mea îngenunchează iarăși în fața morții
mele și spune nu nu mi-e...]/ 31

[*Abia aștept să primesc o față...*]/ 32

[fața mea jubilează pe podiumul tristeții
fără nume dar și al tristeții...]/ 33

[*Va fi iarnă când voi muri și pământul...*]/ 33

[voi fi liniștit aici în miezul soarelui
de pe cer în fântâna de foc...]/ 33

[*Când mă rog, masca îmi intră
tot mai adânc în piele...*]/ 34

[numai în strană cu lumina cerească
pe chip poemul este mulțumit...]/ 34

[*Ea are unghiile atât de lungi...*]/ 35

[ea nu are nume mai precis ea nu are
numai un singur nume ea are...]/ 36

[*Patria mea e ca o dulceață pe mâini...*]/ 36

[cu disperare mută urc dealul poeziei
în plină amiază dealul acesta...]/ 37

partea a doua/ 39

[*Mormânt drăguț, cine mai are
coapse ca ale tale...*]/ 41

[de tare ce este fierul își propune neîntârziat
să se transforme în pește...]/ 41

[*Sunt nopți în care întunericul
se face tot mai întuneric...*]/ 42

- [nu-mi văd mâinile atingând în vârful cerului
nenăscută luna...]/ 43
- [*Când nu ești acasă, tot fac ceva: agonisesc...*]/ 43
[noapte de noapte și dimineață de dimineață
îți număr genunchii...]/ 44
[*Storuri se trag...*]/ 45
[sânii tăi nibelungi sânii tăi cu sfârcuri
lungi și prelungi de miere de floare...]/ 45
- [*Tinctura de echimoze se face din mușcăture...*]/ 46
[numai cât ești în viață și în siguranță
deasupra pe pod spui și chiar...]/ 47
- [*Aproape dormind. Aproape murind...*]/ 48
[sinucisă prin spânzurare litera în vers
spânzurat timpul în piatra de munte...]/ 48
[*Prin închisori, prin spitale...*]/ 50
[frumoasele lor gene ale domnițelor
de pe vremea mariei tereza...]/ 50
- [*Când or să mă dea afară din casă...*]/ 50
[amară sărată limba iubitei când este tristă
și supărată amar sărat...]/ 51
[*În fiecare noapte se face atât
de liniște încât se aud...*]/ 52
[viața este aproape mereu cu cel puțin
un pas înainte de moartea mea...]/ 53
- [*Viața asta mă obosește din ce în ce mai mult...*]/ 54
[deja s-a îndepărtat sus pe cer steaua polară
ajunsese până la cercevelele...]/ 54
- [*Am auzit ceea ce se aude în fiecare noapte...*]/ 55
[scobește cu dalta în carnea mea ca în piatră
de stea însuși michelangelo...]/ 56
[*Tu ești Cel care vine pe nori...*]/ 57

- [mă sărută pe gură fulgerul ploii de vară
o minune dumnezeiască...]/ 57
- [*Stau și adorm în cristalul ăsta...*]/ 58
- [cu mai multe capete pe singurul gât
pe care-l am de la naștere...]/ 58
- [*Iubita mea e un parfum dulce...*]/ 59
- [din liban au sosit poeme scrise pe coajă
de cedri din ierusalim au venit...]/ 59
- [*Pe patul de moarte se coboară,
iarăși, aura în tine...*]/ 60
- [un mare bairam o petrecere de pomină
sus în podul cu cărți...]/ 61
- [*O, da, și io aș fi vrut să mor frumos...*]/ 62
- [pe patul de moarte și eu și poemul
și drumul de vară lung și încins...]/ 63
- [*De fapt, eu scriu despre cum mor
în timp ce iubesc...*]/ 65
- [se împlinește chiar azi un mileniu
de când tatăl meu m-a născut...]/ 65
- [*E felul meu de a iubi moartea...*]/ 66
- [mai reci tot mai reci ochii tigrului
în capul tigrului și ochii leului...]/ 66
- [*Numai eu, din toată lumea, voi muri...*]/ 67
- [rămân uneori uneori fără puls
ochii mi se închid numai pentru că așa vor ei...]/ 68
- [*Am mai murit puțin...*]/ 70
- [răchită în perne răchită în pânda din rochie
răchită în rotula de genunchi...]/ 70
- [*De data asta, încă o dată...*]/ 71
- [viața noastră avea pe limbă și pe dinți
carnea și sângele și sălbăticia...]/ 72

- [*Moartea mă place, moartea mă vrea...*]/ 72
 [înăuntru în adâncul cărnii mele zeul
 ca un ciob de sticlă mi-a adormit...]/ 73
 [*Stau, cu ochii închiși,*
ca sub o coajă a somnului...]/ 74
 [clară limpede nu de tot dureroasă
 poteca pe care ieși din tine în lume...]/ 75
 [*Pe patul de moarte mi se întâmplă toate...*]/ 76
 [nevăzut ard diavoli mai mari ori mai mici
 în camerele de lux ale realului...]/ 77
 [*Ce dulce e să mori în fiecare clipă...*]/ 78
 [ca prin ceață o văd pe ioana d'arc cum vine
 să mă încurajeze cum mă...]/ 79
 [*Christos doarme cu noi în cameră...*]/ 80
 [întuneric sub întuneric întuneric peste întuneric
 întuneric în dreapta...]/ 82
 [*Pe pleoapele iubitei mele se scria...*]/ 83
 [umărul alb al femeii mele strălucește
 ca un cuțit cu lama și plăselele...]/ 84
 [*Pe patul de moarte, voluptatea-i mai cu dulceață...*]/ 85
 [băieți aceasta este arta băieți și fetițe
 îngeri și îngerăși tocmai și tocmai...]/ 87
 [*Sunt cel mai mare poet al lumii...*]/ 88
 [an de an am supt cu nesaț și laptele și sângele
 și rănille și umbra capodoperei...]/ 91
 [*Orice pat pe care adorm e patul de moarte...*]/ 95
 [pere brumate pe limba lui da zmeură coaptă
 și răscoaptă pe limba lui nu...]/ 96
 [*Ochii mei nu sunt ochii mei...*]/ 97
 [necruțător mă ceartă leul saharei
 ce este cu tine omule ce este de nu...]/ 98

- [*Azi am scris cu sânge...*]/ 100
 [cioburile și-au desfăcut ciocurile
 și au mușcat și au înghițit...]/ 101
 [*Am să fac cioburi tot ce e pe masa asta...*]/ 101
 [viața mea se-nvelește cu poemele mele
 de ieri și de azi și trage...]/ 102
 [*Am uitat tot. Sunt fericit...*]/ 104
 [în înțger înțgera își pune aripa să se usuce
 de lacrimile ce mi-au curs...]/ 105
 [*Și dacă o să vă întrebați de ce am murit...*]/ 105
 [pătimaș absurd păcătos pe cât de evlavios
 mios doar pentru femeia...]/ 107
 [*Cum coroană nu avui...*]/ 109
 [repede incredibil de repede s-a așezat
 neant pe mesele de pe care...]/ 110
 [*Carnea-ncepe a tremura,
 să nu pice ca frunza...*]/ 111
 [la oraș la carul cu bere sau la lido
 sau la intercontinental...]/ 112
 [*Iată, am ajuns la patruzeci și doi de ani
 și nu știu mare lucru...*]/ 113
 [scrierea evangheliilor a căzut în sarcina mea
 a fost o muncă frumoasă...]/ 115
 [*Țărână și apă sunt trupul care-am fost...*]/ 116
 [sunt poemul care nu e de văzut
 precum și tatăl poemului...]/ 118
 [*Pe părul ei am să mă cațăr la Dumnezeu...*]/ 119
 [salvatoare iluziile salvatoare poemele
 care irump din noi ca alicele...]/ 119
 [*Stăm cu toții în aceeași groapă...*]/ 120
 [bea cucută fii un nou socrate
 fii o luntre care să plutească pe pământ...]/ 120

- [*Azi am scris cu sânge...*]/ 100
 [cioburile și-au desfăcut ciocurile
 și au mușcat și au înghițit...]/ 101
 [*Am să fac cioburi tot ce e pe masa asta...*]/ 101
 [viața mea se-nvelește cu poemele mele
 de ieri și de azi și trage...]/ 102
 [*Am uitat tot. Sunt fericit...*]/ 104
 [în înger îngera își pune aripa să se usuce
 de lacrimile ce mi-au curs...]/ 105
 [*Și dacă o să vă întrebați de ce am murit...*]/ 105
 [pătimaș absurd păcătos pe cât de evlavios
 mios doar pentru femeia...]/ 107
 [*Cum coroană nu avui...*]/ 109
 [repede incredibil de repede s-a așezat
 neant pe mesele de pe care...]/ 110
 [*Carnea-ncepe a tremura,
 să nu pice ca frunza...*]/ 111
 [la oraș la carul cu bere sau la lido
 sau la intercontinental...]/ 112
 [*Iată, am ajuns la patruzeci și doi de ani
 și nu știu mare lucru...*]/ 113
 [scrierea evangheliilor a căzut în sarcina mea
 a fost o muncă frumoasă...]/ 115
 [*Tărână și apă sunt trupul care-am fost...*]/ 116
 [sunt poemul care nu e de văzut
 precum și tatăl poemului...]/ 118
 [*Pe părul ei am să mă cațăr la Dumnezeu...*]/ 119
 [salvatoare iluziile salvatoare poemele
 care irump din noi ca alicele...]/ 119
 [*Stăm cu toții în aceeași groapă...*]/ 120
 [bea cucută fii un nou socrate
 fii o luntre care să plutească pe pământ...]/ 120

- [*Am primit Crucea De Fier...*]/ 139
 [de murit e bine să mori când nu mai ai nimic
 absolut nimic de trăit...]/ 140
 [*Și într-o zi am început să văd lumina din oameni...*]/ 142
 [lumină beau lapte de lumină beau
 și whisky de lumină beau până devin...]/ 142
 [*Blândețea mea a fost mânia...*]/ 143
 [cu excepția mea și a motanului meu
 magic orfeu cu excepția...]/ 144
 [*Toți prietenii mei paianjeni bocăneau...*]/ 144
 [să vină o mare ninsoare mă rog
 dar nu vine o mare ninsoare ci vine...]/ 145
 [*Scriu cu mine...*]/ 146
 [marea cea mare strânge de gât marea
 cea mică să-i fure rechini...]/ 147
 [*Am descoperit un nou drog. Prizez parfumuri...*]/ 149
 [libertate năucitoare beau o cană cu vin roșu
 pe aceeași stea cu iisus...]/ 150
 [*Moartea mea-i nouăzecistă...*]/ 151
 [toți am fost într-o zi sau în altă zi
 la restaurantul carul cu bere...]/ 151
 [*Mormânt drăguț, cine mai are coapse ca ale tale...*]/ 153
 [tare ca sabia mătăsoasă ca iarba
 iute ca apa strălucitoare ca piatra...]/ 153
 [*Sunt nopți în care întunericul se face...*]/ 154
 [mâinile se îmbrățișază tandre una cu alta
 apoi și literele se îmbrățișează...]/ 156
 [*Când nu ești acasă, tot fac ceva...*]/ 156
 [ajung în grecia antică și numaidecât îl ajut
 pe ulise să-i tranșeze pe pețitori...]/ 157

- [*Tinctura de echimoze se face din mușcăături...*]/ 161
 [în viață ca în viață în noapte ca în noapte
 în dimineață ca în dimineață...]/ 161
 [*Aproape dormind. Aproape murind...*]/ 162
 [amară nu e lacrima ochiului
 care tocmai plânge acum...]/ 163
 [*În fiecare noapte se face atât de liniște...*]/ 165
 [aproape de tot de miezul pământului
 unde întunericul este mai...]/ 166
 [*Viața asta mă obosește din ce în ce mai mult...*]/ 167
 [deja s-a îndepărtat dar încă își mai flutură
 umbra pe malul râului...]/ 168
 [*Tu ești Cel care vine pe nori...*]/ 169
 [mă sărută pe gură câinele și mielul înainte
 de răsărit foarte foarte...]/ 170
 [*Stau și adorm în cristalul ăsta...*]/ 170
 [pete aurifere fără număr trec de pe cămașa
 de mireasă a iubitei vieții mele...]/ 171
 [*Iubita mea e un parfum dulce...*]/ 172
 [în mine se așază straturi de vechime
 precum cercurile vârstei...]/ 172
 [*Sunt bolnav...*]/ 173
 [mănâncă bun copil rău copil liniște
 înghite liniște de liniște...]/ 174
 [*Grindini mici, albe, strălucitoare...*]/ 176
 [se deschide o fereastră foarte înaltă
 și eu și iubita vieții mele...]/ 176
 [*Poezia e singurul drog legal pe care-l cunosc...*]/ 177
 [lină plutire către tine lină foarte lină
 plutire jur-împrejur de tine...]/ 179

- [*Peste ele, peste toate, până la urmă,
frate, se trage-o cortină...*]/ 180
- [minele din mine și tinele din tine dansează
atât de armonios unul cu altul...]/ 181
- [*În fiecare clipă trupul meu cade...*]/ 182
- [mi s-a întâmplat iată mi s-a întâmplat
și aceasta și chiar în timp...]/ 182
- [*Trebuie să rejectăm această lume...*]/ 184
- [s-a întâmplat deja a venit și a trecut
sfârșitul lumii spre bucuria unora...]/ 185
- [*Nu vreau să fiu un poet oficial...*]/ 186
- [un om de zăpadă vine la mine
și se urcă în brațele mele...]/ 187
- [*La aceeași vârstă cu Nicholas Cage...*]/ 188
- [uniform se-mprăștie soarele pe litere
ca și umbra ca și clipa...]/ 188
- [*Iubita mea e un ceainic rusesc...*]/ 189
- [mama numai ce m-a născut încă mai am
cheaguri de sânge pe tâmpile...]/ 191
- [*Sunt un grațiat al milei Tale, Doamne...*]/ 191
- [tare frică mi-e că am uitat deschisă
ușa cramei cu vin vechi de secole...]/ 193
- [*În fiecare zi trebuie să te strâng
de pe jos și să te cos...*]/ 193
- [sfâșiat de la un omoplat la celălalt
de omoplatul cumplit de îndrăgostit...]/ 194
- [*Există un miros al tău, de fiară
și de sânge. De copită...*]/ 196
- [meri și mere rupți din soare și rupte
din soare pe patul de dragoste...]/ 196

[*Vântul verde, de-unde vine...*]/ 198

[*mă vei avea pe fruntea ta transfigurată
transformat preschimbat...*]/ 198

partea a treia/ 201

[*fiecare dimineață trec*

pe lângă taraba păpușarului...]/ 203

[*aproape am ajuns la sfârșit aproape că
după miliarde de tone de pietriș...*]/ 207

Mihail Gălățanu/ 213

Nicolae Tzone/ 215

Să se încălzească, să facă un pic de căldură în mansarda lui.

*Un an de zile, un an încheiat, lucrase la măștile lui cele mai dragi,
mai surâzătoare, la măștile cele mai frumoase.*

*Un an de zile alergase după lemnul cel mai bun,
ascultase trunchiuri tinere, ciocăniise în scândurici și surcele.*

*Mângâiasse lemnul de preț, stătuse nopți în șir lângă el,
în vipie ori până-i intrase gerul în oase.*

*Un an de zile încercase pe ele lacurile
cele mai subțiri, vopsele secrete, culorile cele mai luminoase.*

*Un an trăise, zi de zi, cu măștile lui, cu fiecare mască pe rând,
ca o soție, se culcase împreună cu ea, o sărutase în somn.*

*Iarna trecută – și a fost o iarnă grea,
cioplitorul de măști s-a încălzit la focul soțiilor sale.*

Și, când a dat primăvara, părul său albise.

Pesemne, [pentru că] iarna venea.

pesemne pentru că iarna venea moartea nu mai venea
și viața fără de moarte se plictisea până în vârful unghiilor se făcea
de pe o clipă pe alta ca o piatră rotundă și grea
și pentru că moartea chiar nu mai venea viața în sine se răsuca în sine
se rostogolea în sine se înfășura ca un șurub de fier în lemn vechi
de salcie sau de salcâm în lemn putred cu miros de iarbă de catifea
hei mortule striga în urechile vieții mele viața mea

hei mortule ce zici haina de iarbă de catifea este suficient de fină
pentru pielea ta
hei mortule carnea ta este carne de poem sau este carne de altceva
hei mortule moartea ta este piele și carne și os de poem sau este piele
carne și os de altceva
vai ce frumos zâmbești mortule ce frumos arzi tu când nimeni nu te vede
când nimeni nu se uită la tine
eu spun eu sunt nimeni și eu spune de asemenea mortul de mine
sunt nimeni captivantul și strălucitorul nimeni
plictisitorul și de tot întunecatul nimeni
eu repet eu sunt domnul nimeni și deopotrivă sclavul umilul
neînsemnatul nimeni
eu repet eu mortul de mine sunt domnul nimeni și deopotrivă sclavul
umilul neînsemnatul nimeni
și strâns îmbrățișat cu nimeni sunt nimeni îmbrăcat pe dinăuntru
și pe dinafară cu nimeni
hei mortule hei viule carnea ta și pielea ta și oasele tale
sunt carne piele și oase de poem sau de altceva

24 aprilie 2009 – 3 h 17 min

*Cioplitorul de măști își alege lemnul.
Colindă întreaga pădure,
la ceas de noapte sau de dimineață.
Ciocăne în orice lemn.
De alun ori de răsure. Și, ușor, îl scrijelește.*

We Şi, uşor, îi rupe coaja. De lemn de templu
 am nevoie, zice. Lemn viu, care să aibă sevă
 şi numai io, cu mâna mea, să-l pun la uscat,
 iar apoi să-l ard în spuză numai la suprafaţă.
 Să iasă din el viaţa, ca să intre într-o altă viaţă.
 Să fac io schimbul de vieţi, ca un şaman –
 să fac io schimbul de duhuri.
 Iese duh zglobiu şi naiv şi intră duh înalt.
 Iese duh gregar şi flecar, de supt pământ
 şi intră duh din alte ceruri, precurate.
 Cu misie cerească vine pe pământ,
 cu fâlfâiri de aripi îngereşti,
 desprinse doar din cerurile preaînalte.

din cerurile preaînalte iisus îmi face semn cu braţele să plec spre el
 să plec spre el şi eu cel viu şi foarte tânăr şi eu cel mort la fel
 de foarte tânăr şi cutezător
 iisuse strig înflăcărat iisuse eu vin la tine chiar acum cu moartea mea
 şi cu viaţa mea strâns cumplit de strâns îmbrăţişat
 dar dacă vin la tine eu mortulviul viulmortul îmi pot păstra
 pe dinlăuntru inimii ţâţa de pământ de flori a mamei mele
 dar dacă vin la tine eu mortulviul viulmortul mai pot fuma ţigări
 cu tutun de pământ îmbrăcate în foiţă de pământ şi în rotocoale
 de fum de pământ
 mai pot iisuse pentru totdeauna să cred în moartea mea şi-n viaţa mea
 mai pot cărnii mele şi pielii mele de peste carnea mea şi oaselor mele
 dinlăuntru cărnii mele să le spun eu să le zic noi

*Mască dulce, care-mi ești de dulce,
hârșâie rindeaua-n tine vălătuce
Lemnul tău asude-n șuie paparude
lemnul tău îndure chinuri de răsare
Tolăniri în roze (lascive osmoze!)
pe când, pe la gene, bântuie Moș Iene
Iane, Caloiane, care-mi sculptezi cruce,
hârșâi cu rindeaua zulûfi vălătuce
Până și pe cruce roză pădureață
după cum în viață trupul meu usuce
Într-o dimineață ochii-mi să-i buluce
înspre tot ce-n viață crucea mă învață
Până și pe cruce după cum în viață
fă-mi o mască dulce ca să-mi fie soață!*

să-mi fie soț un cireș pe care să se odihnească și cu care să vorbească
mâna dreaptă a lui iisus
să-mi fie umbră mușchiul înflorit pe nordul copacilor din românia italia
grecia și franța
să-mi fie gură vântul care suflă peste dunăre de la giurgiu până la brâila
tulcea sau sulina
și ochi să-mi fie ochii vechi și vii ai mamei mele floarea și ochii vechi
și morți ai tatălui meu marin
și când mi-e sete să beau până la epuizare din căușul mâinii lui iisus
cel mai roșu vin
vin de vers vin de poem vin de vin din cana galileii
adunat în butii fără moarte în anii copilăriei lui iisus

24 aprilie 2009 – 4 h 01 min

*Din doage. Că dacă ai turna în ea licoare până ai umple-o,
toate ar pluti pe unde ar apuca.*

Când termină materialul de măști,

Meșterul smulge o scândură din perete.

Se apucă și o cioplește – și-i suflă, asupra, viață din viața sa.

Până lemnul se aburește și se-nsuflește.

Atunci, el îl jupoaie cu răsuflarea sa, ca o rindea.

ca o rindea coapsa iubitei trece cu patos peste coapsa mea

și mi-o umple de sânge

ca o rindea viața mamei mele trece cu patos peste viața mea

și mi-o umple de sânge

ca o rindea moartea tatălui meu trece cu patos peste moartea mea

și mi-o umple de sânge

ca o rindea grâul verde și des ca peria trece peste fața mea

și mi-o umple de sânge

uf piatră care te-ndeși în ochii mei și te faci nisip cu firul greu și dens

uf uf lemn de plop care te-nfigi în orbitele mele și te faci rumeguș

de flăcări gălgâitoare

voi sunteți capul meu și trupul meu și tălpile mele cu care merg pe pământ

și deasupra de pământ cu care voi merge în rai cu care voi alerga

de la un capăt al iadului în celălalt capăt al iadului